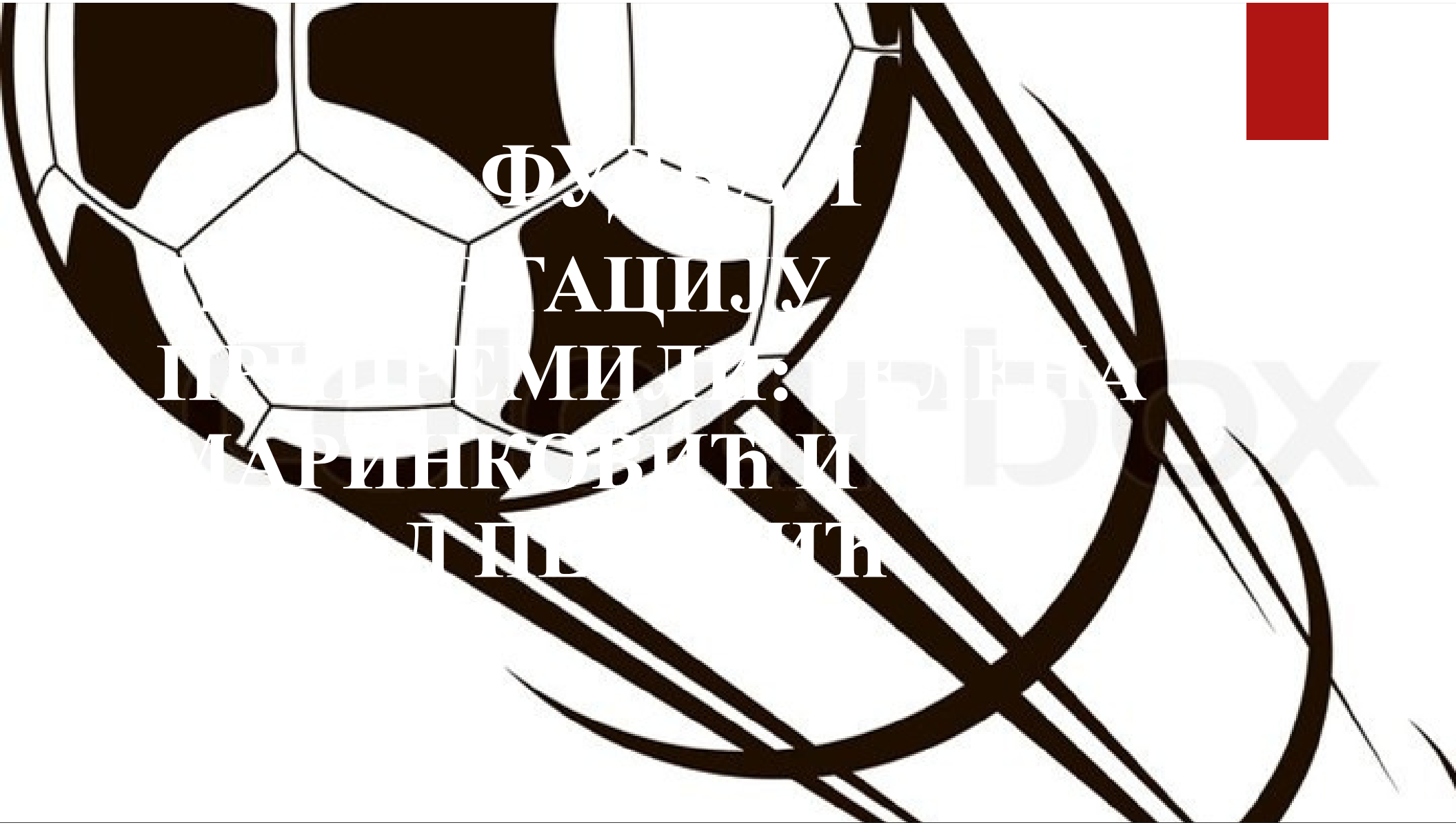

Шта је фудбал?

- **Колективни (тимски) спорт.**
- **Игра се између две екипе, састављене од једанаест играча.**
- **Тренутно најпопуларнији спорт на свету.**
- **Игра се фудбалском лоптом на правоуганом игралишту са травнатом подлогом.**

НАСТАНАК ФУДБАЛА

- Прва игра лоптом се појављује код Кинеза. Тадашњи император Хуанг Ти, познатији као ујединитељ кинеске империје, подстицао је упражнавање борбене игре лоптом под именом цу – ки (zu – ki) (цу-гурати, ки-лопта)
- Лопта је била од коже, пуњена перјем и крзном животиња. Ова игра је веома брзо постала популарна у народу. Смисао игре се састојао у томе да су две екипе, постављене једна насупрот друге, гурале лопту свим деловима тела, осим руку, у правцу двеју вертикално постављених бамбусових трски. Тачан број играча није познат.

НАЈВЕЋЕ СВЕТСКЕ ФУДБАЛСКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ

- **ФИФА – Међународна федерација фудбалских асоцијација. Главни је организатор светских првенстава и Купа конфедерација**
- **УЕФА – фудбалска организација на европском нивоу. Поседује велики ауторитет у свету фудбала и ван граница Европе. Организатор је елитних такмичења као што су: Европско првенство, УЕФА лига шампиона, УЕФА куп.**

ПРАВИЛА ФУДБАЛА

- **Правила фудбалске игре су веома битна ради поштене игре (фер плеја). Концепт фер плеја је један од саставних и веома значајних делова фудбалске игре у данашње време.**
- **Представља све корисне последице поштовања правила игре, разумевање, поштовање противника, других играча, судијских лица и навијача.**
- **Да би се овај план спровео ФИФА је издала веома једноставан и практичан кодекс понашања за играче и навијаче у фудбалској игри.**

ТЕРЕН ЗА ИГРУ

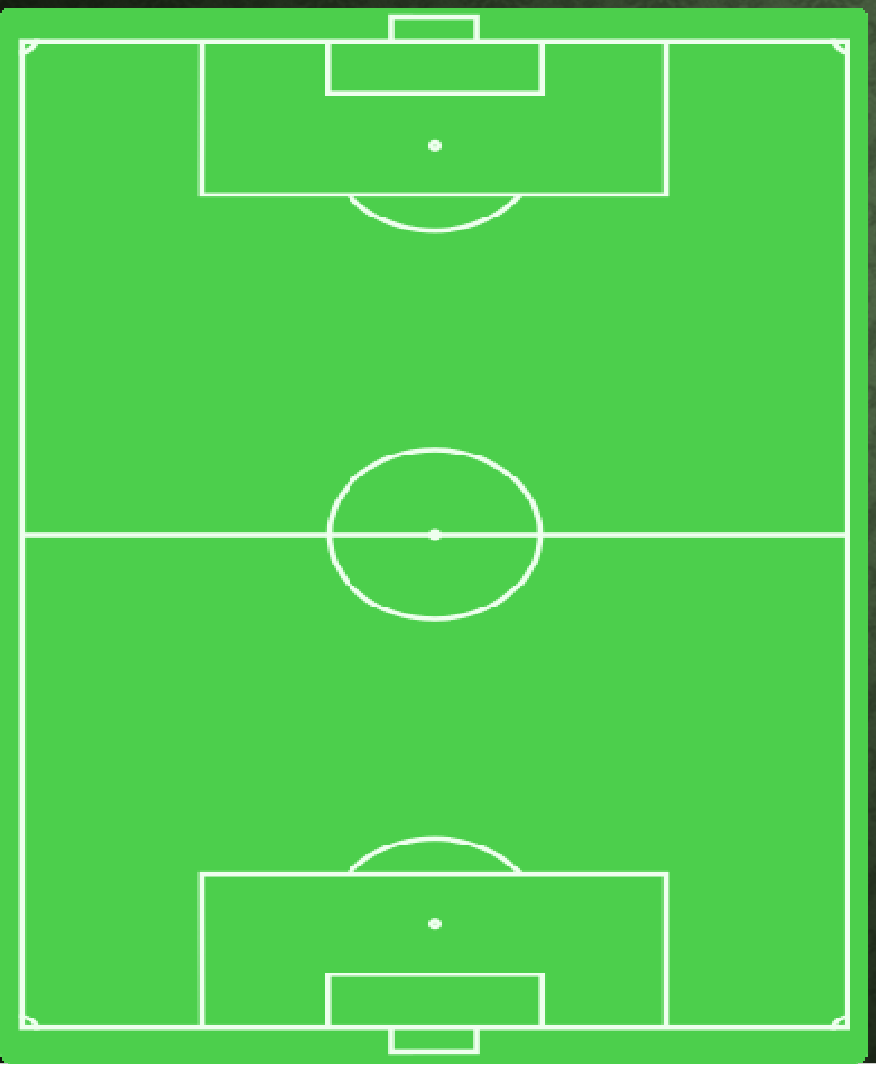

ЛОПТА

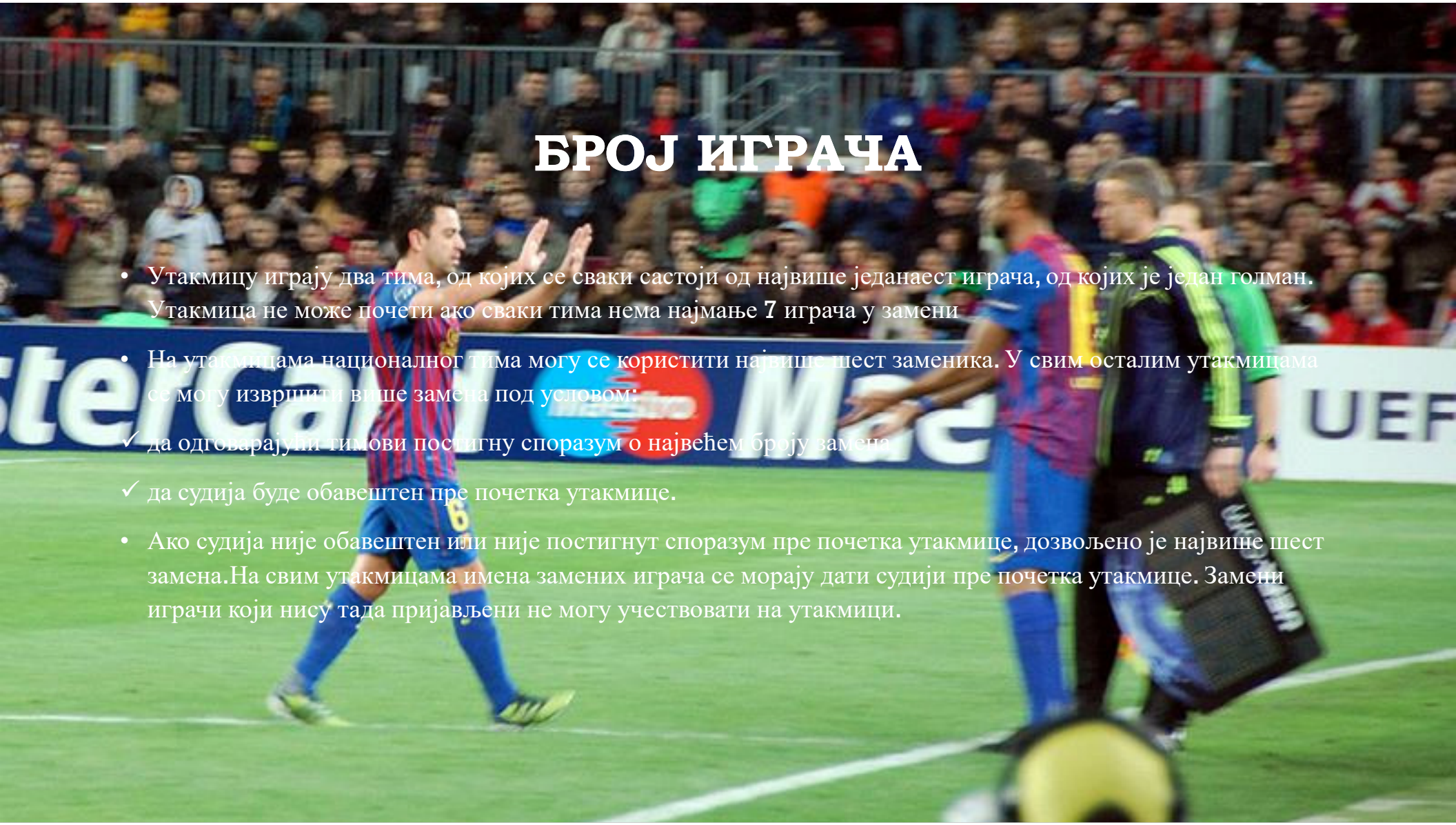

БРОЈ ИГРАЧА

- Утакмицу играју два тима, од којих се сваки састоји од највише једанаест играча, од којих је један голман. Утакмица не може почети ако сваки тима нема најмање 7 играча у замени
- На утакмицама националног тима могу се користити највише шест заменика. У свим осталим утакмицама се могу извршити више замена под условом:

✓ да одговарајући тимови постигну споразум о највећем броју замена

✓ да судија буде обавештен пре почетка утакмице.

- Ако судија није обавештен или није постигнут споразум пре почетка утакмице, дозвољено је највише шест замена.На свим утакмицама имена замених играча се морају дати судији пре почетка утакмице. Замени играчи који нису тада пријављени не могу учествовати на утакмици.

Опрема играча

- **Основна обавезна опрема играча састоји се из следећих појединачних делова одеће:**

✓ **дрес са рукавима – ако се носе делови одеће који су испод дреса, боја рукава треба да је иста као и главна боја рукава дреса.**

✓ **шортс**

✓ **доколенице (штуцне)**

✓ **штитници (костобрани)**

✓ **патике (копачке)**

- **Играч не сме употребљавати опрему или носити на себи ништа што је опасно за њега или другог играча.**

СУДИЈА

Сваку утакмицу контролише судија који има потпуну власт у примени Правила игре у вези са утакмицом која му је додељена.

Правила и дужности судија су:

- ✓ **примењује Правила игре**
- ✓ **контролише утакмицу у сарадњи са судијама помоћницима**
- ✓ **осигурава да свака лопта припремљена за утакмицу одговара захтевима Правила 2 (лопта)**
- ✓ **осигурава да опрема играча одговара захтевима Правила 4 (Опрема играча)**
- ✓ **мери време и саставља извештај о утакмици**
- ✓ **зауставља, привремено или трајно прекида утакмицу, по његовом дискреционом праву, за било који прекршај Правила игре.**
- ✓ **зауставља, привремено прекида или завршава утакмицу због интервенција са стране било које врсте**
- ✓ **зауставља утакмицу ако је, по његовом мишљењу било који играч озбиљно повређен и осигурава да буде изнет са терена за игру. повређени играч може да се врати на терен за игру тек што се утакмица поново настави**
- ✓ **да дозволи развој игре док лопта не буде ван игре ако је, по његовом мишљењу, играч лакше повређен.**
- ✓ **да се постара да играч који крвари напусти терен за игру. Играч се може вратити само кад добије одобрење од судије који се мора уверити да је крварење заустављено**

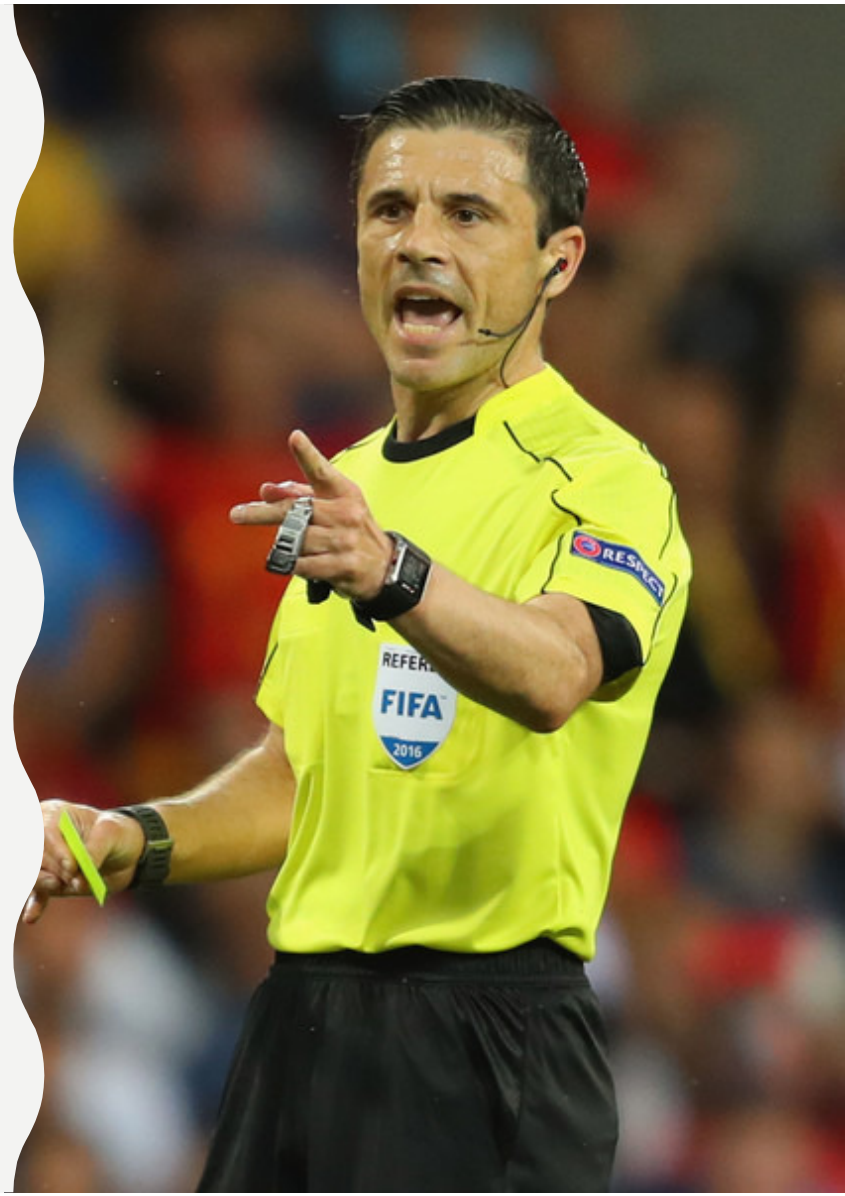

- ✓ **да допусти развој игре када екипа против које је учињен прекршај може да искористи предност и да казни изворни прекршај ако се очекивана предност не оствари**
- ✓ **да казни најтежи прекршај када играч истовремено учини више од једног прекршаја**
- ✓ **да предузима дисциплинске казне против играча који су криви за прекршаје, опомене или искључења.**
- ✓ **да предузима мере против службених лица екипа која немају одговорно држање и, према свом дискреционом праву, одстрани са терена за игру и његовог ограниченог дела**
- ✓ **да интервенише на обавештења судија помоћника који се односе на инциденте које није могао лично да констатује**
- ✓ **да не дозволи ниједном неовлашћеном лицу да улази у терен за игру**
- ✓ **да даје знак за настављање утакмице после прекида игре**
- ✓ **да надлежним органима достави извештај који обухвата информацију о свакој дисциплинској казни коју је предузео против играча или службених лица, као и сваком инциденту који се догодио пре, за време или после утакмице.**
- **Одлуке судије о чињеницама у вези са игром, укључујући да ли је или непостигнут погодак, и резултат утакмице су коначне. Судија може променити одлуку само ако се уверио да је неисправна или, по свом дискреционом праву, после обавештења судије помоћника, све под условом да игра није настављена или утакмица завршена.**

ТРАЈАЊЕ ИГРЕ

- **Фудбалска утакмица се састоји из два полувремена од по 45 минута:**

✓**цела утакмица траје 2 x 45 минута (90 минута)**

✓**полувреме траје 15 минута**

✓**продужеци 2 x 15 минута.**

- **Судија је дужан да води рачуна да игра траје прописаним временом и да надокнади сваки губитак времена.**
- **Судија почиње да мери време на утакмици од тренутка када почетни ударац буде правилно изведен.**

ПОЧЕТАК УТАКМИЦЕ

- **На самом почетку утакмице се врши жреб новчићем и екипа која добије жреб бира на коју страну ће нападати у првом делу утакмице, а друга екипа изводи почетни ударац. У другом делу утакмице, почетни ударац изводи екипа која је добила жреб у првом делу утакмице.**
- **Почетни ударац је процедура за почетак утакмице или наставак игре:**

✓ **на почетку утакмице**

✓ **после постигнутог поготка**

✓ **на почетку другог дела утакмице**

✓ **на почетку продужетка.**

ЛОПТА У ИГРИ И ВАН ЊЕ

- **По правилима постоје два основна дела игре: лопта у игри и лопта ван игре. Све време од почетног ударца па до краја полувремена, осим када лопта изађе ван граница терена за игру или судија заустави игру, лопта је у игри.**
- **Лопта је ван игре:**

✓ **када потпуно пређе попречни или уздужну линију било по земљи или у ваздуху.**

✓ **када судија заустави (прекине) игру.**

ПОГОДАК

- Погодак је постигнут када цела лопта пређе преко линије гола између стубова гола и испод пречке под условом да пре тога није учињен никакав прекршај од стране екипе у чију је корист постигнут погодак.
- Екипа која оствари већи број погодака за време утакмице је победник. Ако обе екипе постигну једнак број погодака, или ако ниједан погодак није постигнут, утакмица је нерешена.
- Када је правилима такмичења одређено да се после нерешене утакмице или нерешеног резултата у две одигране утакмице (једна код куће, једна на страни) мора добити победнички тим, дозвољене су само следеће процедуре:

✓ правило погодака у гостима

✓ продужеци

✓ ударци са тачке за казнени ударац (пенали).

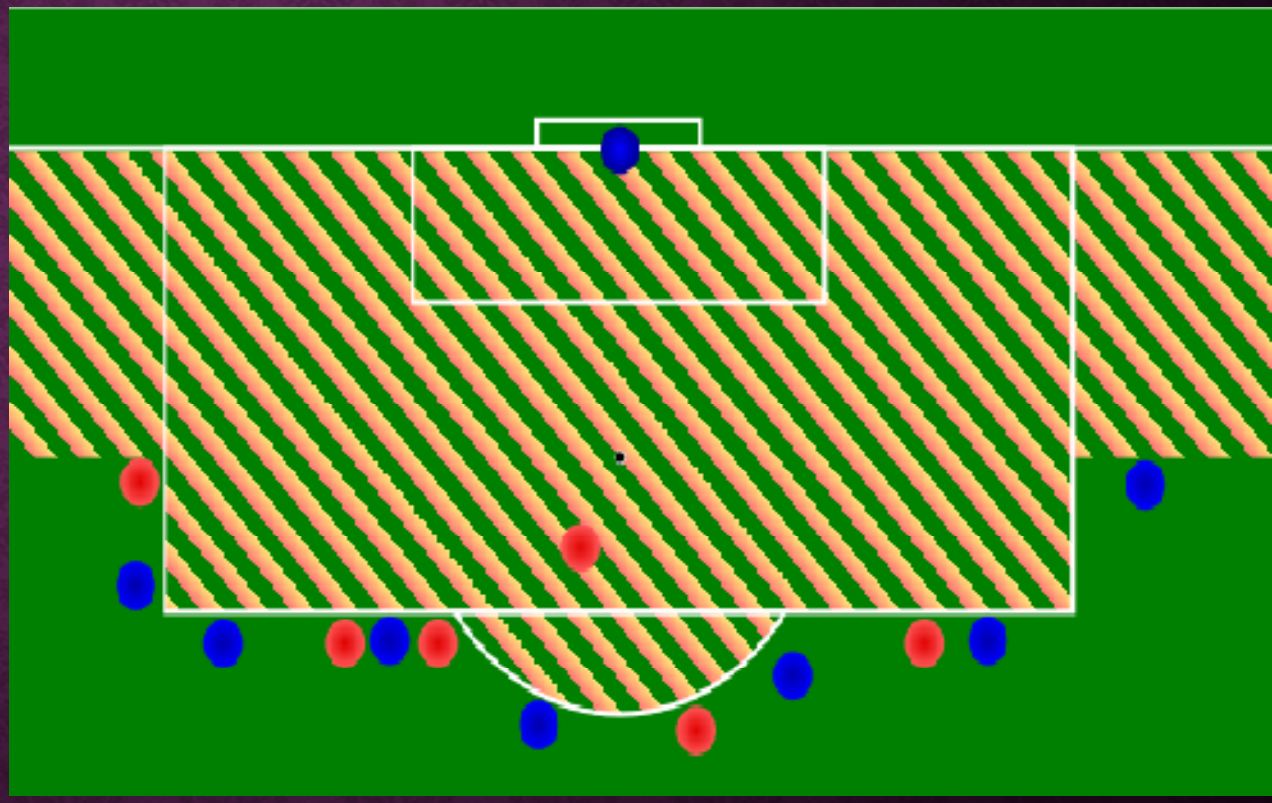

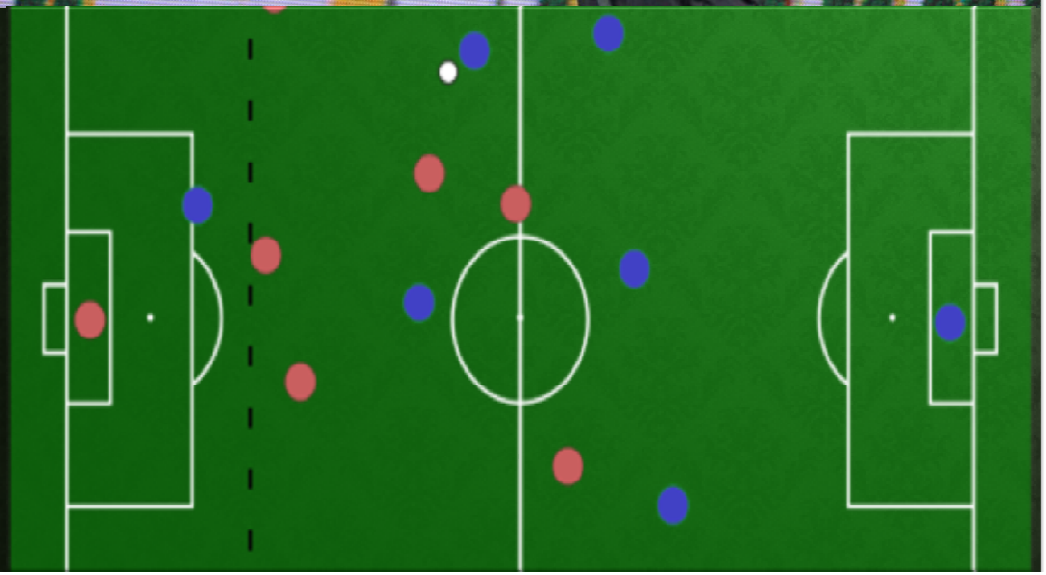

ОФСАЈД

Бити у офсајд положају није само по себи прекршај. Играч је у офсајд положају када је:

- ✓ **ближи противничкој попречној линији од лопте и претпоследњег противничког играча.**

- **Играч се не налази у офсајд положају када је:**

- ✓ **на сопственој половини терена**
- ✓ **у истој висини са претпоследњим противничким играчем**
- ✓ **у истој висини са два последња противничка играча.**

За сваки прекршај офсајда, судија досуђује противничкој екипи индиректан слободан ударац који треба бити изведен са места где је учињен прекршај.

Прекршаји и неспортска понашања

Судија ће досудити слободан директан ударац ако играч:

- ✓ **Удари или покуша ногом ударити противника**
- ✓ **удари или покуша руком ударити противника**
- ✓ **саплете или покуша да саплете противника**
- ✓ **скаче на противника**
- ✓ **напада противника на недозвољен начин**
- ✓ **гура противнима**
- ✓ **држи противника**
- ✓ **пљуне на противника**
- ✓ **уклизава на противника да не дође у посед лопте па направи контакт са противником пре него што додирне лопту**
- ✓ **намерно додирне лопту руком.**

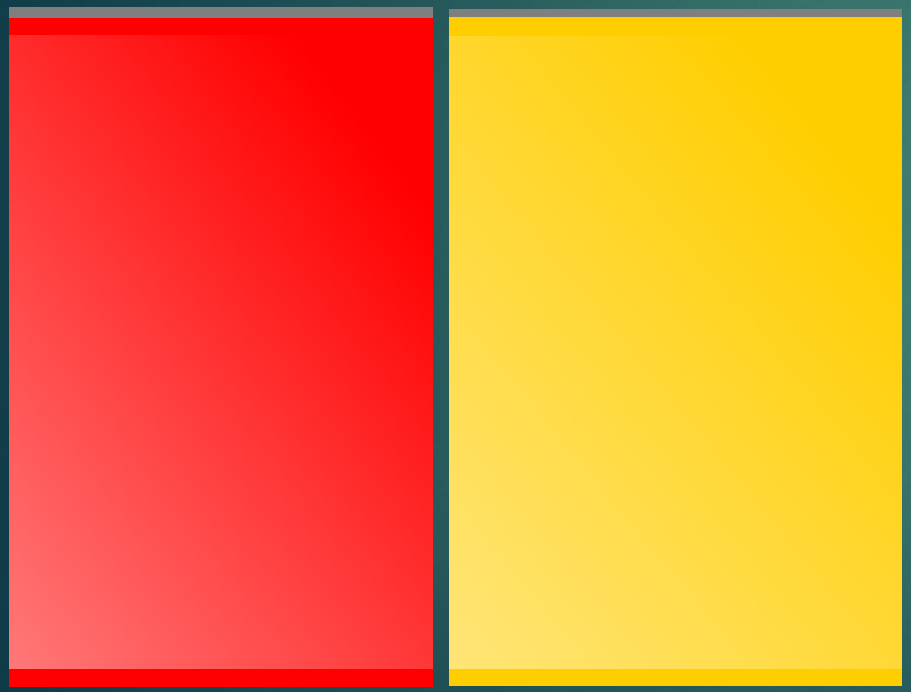

- **Казнени ударац (пенал) ће се досудити ако је било који од 10 наведених прекршаја учинио играч у сопственом казненом простору, без обзира на положај лопте под условом да је у игри**
- ✓ **пљување је најтежи вид неспортског понашања**
- ✓ **пљување на судију у пределу главе и леђа, аутоматски утакмица мора бити прекинута.**
- **Судија ће досудити слободан индиректан ударац ако играч:**
- ✓ **игра на опасан начин**
- ✓ **спречава кретање противнику**
- ✓ **спречава голмана да лопту из руке стави у игру.**

- **Играч ће бити опоменут и добити жути картон ако учини било који од 8 прекршаја:**
- **крив због неспортског понашања**
- **упорно крши правила игре**
- **одлаже настављање игре**
- **не поштује прописану раздаљину код настављања игре из ударца из угла или слободног ударца**
- **уђе или поново уђе на терен без дозволе судије**
- **намерно напусти терен за игру без дозволе судије**
- **скине дрес**
- **негодује речима или покретом.**

- **Играч ће бити опоменут и добити црвени картон за следеће прекршаје:**
- **крив за озбиљан прекршај игре**
- **крив за насилно понашање**
- **пљување на противника или неко друго лице**
- **спречи противника да постигне погодак или заустави очигледну прилику за погодак намерно додирујући лопту руком**
- **добије другу опомену у истој утакмици.**
- **коришћење нападачких, увредљивих или насилничких израза или гестова.**
- **играч који је искључен мора напустити игру, терен за игру, технички простор и мора отићи у свлачионицу.**

ПОЗИЦИЈЕ ИГРАЧА

- **У фудбалу у сваком тиму има по једанаест играча, голман и десет активних играча, то су : одбрамбени играчи, везни ред, нападачи и голман.**
- **Голман је играч коме је задатак да одбрани гол.**
- **Циљ одбрамбених играча је да спрече нападе и направе напад своје екипе. Постоје три врсте одбрамбених играча, то су: леви или десни бек, штопер и либеро.**
- **Циљ везног реда је освајање лопте и добро искоришћавање тих лопти за додавање нападачима. Постоје четири везних играча: задњи везни, средњи везни, офанзивни везни и крилни везни.**

Прво светско првенство у фудбалу

- Прво светско првенство у фудбалу је настало 1930. године као последица жеље ФИФА, пре свега њеног председника Жила Римеа, да има сопствено такмичење на светском нивоу.
- Одржано је у Монтевидеу од 13. до 30. јула. 1930. године. Коначна одлука о одржавању првог светског првенства у фудбалу донета је у Барселони 17/18 маја. 1929. године.
- На првом светском првенству је учествовало 13 репрезентација. Учесници су били жребом подељени у четири групе. Уругвај, Аргентина, Бразил и Сједињене Америчке Државе постављени су за носиоце. Победници група су ишли у полуфинале.

ТОК ПРВОГ СВЕТСКОГ ПРВЕНСТВА

- **Јужноамериканци су према очекивању доминирали, мада се ни Европљани нису обрукали. Први гол на светским првенствима постигао је Француз Лисијен Лоран, у победи над Мексиком. Французи су у следећем колу изгубили од Аргентине (0:1)**
- **Оба полуфинала обележила је доминација тимова из Јужне Америке, репрезентација Сједињених Америчких Држава је поражена од Аргентине резултатом (6:1), док је домаћин уз помоћ судија савладао један од најјачих тимова на тадашњем првенству, Југославију.**
- **Финале је одиграно 30. јула, пред око 100,000 гледалаца на стадиону „Centenario". на коме Уругвајци и данас организују интернационалне мечеве.**
- **Број посетилаца на 18 утакмица био је 547.500 у 18 утакмица. Постигнуто је 70 голова, што износи готово 4 гола по сусрету. Најбољи стрелац а и играч првенства био је са 8 погодака у 4 утакмице, Гиљермо Стабиле.**

ЗАКЉУЧАК

- Фудбал је тренутно најпопуларнији спорт.
- Игра се у преко 200 земаља.
- Могу га играти припадници оба пола и људи различитог годишта.

Хвала на пажњи!

ОДБОЈКА

Одбојка је врста тимског и олимпијског спорта где се лопта удара руком преко мреже на противничку страну. Тим чине шест играча где свако има своју функцију. Тим се састоји од техничара, коректора, два примача, средњег блокера и либера. Техничар је мозак екипе и он увек стоји у близини мреже. Блокери такође стоје код мреже и њихова улога је да блокирају противнички смеч. Коректор смечује, а примачи и либеро примају сервис. Модерна одбојка се игра на три добијена сета, до 25 поена. Када и једна и друга екипа имају по два добијена сета, игра се пети сет, тзв. ТАЈ-БРЕЈК до 15 поена. у тиму је 12 играча, али је само 6 на терену. Остали су на клупи, они су замене. Либеро никада не сервира.

Вилијам Морган је записан као стваритељ одбојке, коју је оригинално назвао „минтонет“. Морган је дипломирао на Колеџу Спрингфилд где је упознао Џејмса Нејсмита, који је 1891. године измислио кошарку. Годину дана након што је дипломирао, Морган је отишао у Холјок, где је добио место директора физичког васпитања. То место му је омогућило директан утицај на вежбе за рекреацију и развој спорта. Његово вођство је одлично прихваћено и његови разреди су се свакодневно повећавали. Схватио је да би било добро да измисли неку рекреацијску такмичарску игру како би свој програм учинио разноврснијим. Кошарка му се учинила као добар избор, али само за млађе чланове, за оне мало старије му је требала нека мање насилна. У то време Морган није нигде могао пронаћи игру која је личила на одбојку, па ју је он створио из својих особних метода тренирања и рекреације. Описујући своје прве експерименте, Морган је рекао: „У потрази за одговарајућом игром, прво ми је тенис пао на памет, али за њега су нам биле потребне лоптице, рекети, мрежа и остала опрема па сам од њега одустао, но идеја мреже ми се учинила згодном. Подигли смо мрежу на висину од 1,98 метар, изнад главе просечног мушкарца. Уз то нам је требала и лопта. Прво ми је пала на памет кошаркашка, али та је била превелика и претешка."

На крају, Морган је замолио да у фабрици А. Г. Спалдинг и Брос. направе одговарајућу лопту, што су ови и учинили. Направили су кожну лопту, чији је обим био око 65 цм, а тежина око 300 грама. Након тога, Морган је с још два пријатеља, написао прва правила одбојке.

Почетком 1896. године у Спрингфилду на Колеџу YMCA организована је конференција где су се окупили сви директори физичког васпитања YMCA. На тој конференцији је Морган први пут демонстрирао новостворену игру. Саставио је две екипе од по пет играча који су пре саме конференције одиграли „минтонет“. Морган је присутнима објаснио да је ова игра предвиђена за дворану, али да се може играти и на отвореноме. У игри је могао учествовати неограничен број играча, а главни циљ је био одржавати лопту у ваздуху, изнад мреже, с једне стране на другу. Игра је на конференцији врло добро прихваћена само је промењено име у „волибол“. Морган је још порадио на правилима игре и 1897. године је изашао први приручник с главним подацима о игри и као додатак су изашла и прва правила одбојке.

Одбојка је спорт који обилује брзином и свестраним покретима тела па се од играча очекују брзе реакције, сабраност и тренутна сналажљивост. Главна обележја данашњих националних селекција су снага и висина, али и способност екипе и тренера да развије нове тактике и стратегије игре и то је оно што доноси успех на утакмицама.

Одбојка је тимска (колективна) игра у којој се две екипе од по шест играча боре на терену димензија 18x9 метара. По средини игралишта разапета је мрежа широка 1 метар и дуга 9,5 метара. Размак између горњег руба мреже и тла је различит: 243 cm за сениоре и 224 cm за сениорке. Игралиште је средишњом линијом подељено на два поља; на 3 метра од ње теку са стране паралелне линије које означавају зону напада, а иза њих зону одбране. Простор за сервирање је иза задње линије и може се слободно сервирати с било којег места дуж линије. Почетни ударац (сервис) изводи десни играч последње линије, настојећи да пребаци лопту у противничко поље. Ако је сервис изведен неправилно или ако је противник у току надигравања био успешнији, противник стиче право сервирања. Екипа сме лопту такнути три пута у једном поену, а исти играч не сме одиграти лопту двапут узастопце, осим ако је претходно избло кирао противничког играча, у ком случају се лопта може додирнути 4 пута (блок и 3 лопте). Лопта остаје у игри док не додирне терен, зид или неки предмет, односно док неко од играча не направи грешку.

4
3
5
copyright
fotocentrala

Правила бодовања

2000. године донесена су нова правила бодовања у одбојци. Према новим правилима поени се освајају после сваке завршене акције, без обзира на то која екипа је сервирала. Према некадашњим правилима, само она екипа која је сервирала је могла освојити поен. Утакмице се играју на три добијена сета од по 25 поена, а највише се може одиграти пет сетова. За разлику од прва четири сета, пети (који се још зове и тај-брејк) се игра до 15 поена. У случају изједначеног резултата крајем сета, победнику су потребна два поена разлике да би завршио сет у своју корист.

Либеро

Након Олимпијских игара у Атланти 1996. ФИВБ је за предстојеће Олимпијске игре у Сиднеју 2000. године увео новог специјалног играча: ЛИБЕРА. Либера је лако препознати на терену јер носи различиту боју дреса од својих саиграча и увек се налази у задњем делу терена где може заменити било ког играча. Либеро не сме сервирати, смечевати нити се ротирати са играчима на првој линији терена, али игра врло важну улогу у пријему противничког сервиса и одбрани поља. Либеро је уведен да би уз помоћ боље одбране поља поени дуже трајали и да би се дала прилика и нижим играчима који у данашње време немају велике шансе успети као нападачи или као играчи прве линије.

Правило ротације

Током игре свих шест играча се у пољу ротирају у смеру казаљке на сату, након освојеног сервиса. То је главни кључ дворанске одбојке – не може се све време играти с најбољим нападачима на мрежи или најбољим обрамбеним играчима у позадини. Пре сервиса играчи морају бити на местима које им редом припада, а након сервиса могу заменити места, али играчи из одбране не смеју мењати играче на мрежи. Они такође смеју учествовати у нападу, али могу смечирати само иза нападачке линије (линије три метра). Правило ротирања објашњава зашто техничар понекад изгледа као да се „скрива“ иза играча. Пре сервиса, као и остали, и он мора бити на свом месту, а након сервиса може трчати на мрежу како би организовао напад. Ако дотрчи на мрежу пре него што је противник одсервисирао, поен се даје противнику.

14
7
vip
6
15
12

Елементи одбојкашке технике

Сервис је почетни ударац којим почиње сваки поен, изводи се на почетку сета и после сваке грешке. Играч мора ударити лопту тако да пређе мрежу и погоди унутар терена противника. Постоје две врсте сервиса – горњи и доњи, али данас у врхунској одбојци више нико не сервира доњи сервис. Најпопуларнији сервис је сервис у скоку који може бити веома тежак за пријем ако има велику брзину и ротацију.

Одбијање подлактицама, пријем сервиса, одбране поља– Примењује се код примања противничког сервиса, одбране поља и према одбијених лопти од блока. Руке се спајају у тзв. „чекић“, подлактице су паралелне и унутрашњи део подлактица је окренут према горе. Овај начин одбијања се користи за први додир с лоптом код пријема сервиса и за ефикасну одбрану поља код смечирања противничких нападача. У данашње време када је уведен либеро као играч специјализован за ову технику, либеро преузима главни део одбране терена како у пријему сервиса тако и у одбрани од противничког смеча.

FIVB
FIVB
FIVB

Дизање (одбијање прстима)

Дизање је вршно одбијање лопте изнад главе које се користи да би се променио смер лопте од примљеног сервиса и што боље позиционирало лопту нападачу. Техничар најчешће одиграва другу лопту у акцији. Дизање је главни тактички део одбојке јер техничар мора бити толико добар да својим нападачима омогући напад на местима где је блок противника најслабији. Зато мора уз своје играче стално пратити и противничке, поготово њихово кретање на мрежи. По правилу данас у постави игра један дизач, но постоје још и екипе које играју с два дизача.

Смечирање (смеч)

Ово је најефикаснији и најатрактивнији облик упућивања лопте у поље противника, а тиме и постизања поена. Лопта дигнута изнад нивоа мреже хвата се у скоку у највишој могућој тачки и што већом брзином и што стрмије упућује у противничко поље. Такође, пре ударања смеча потребно је урадити одговарајући залет (пуни залет за смеч-са 4. метра или брзи, кратки тзв. пенал са 3. метра).

Блок

Блок је прва линија одбране у одбојци и најефикаснија одбрана од смеча. За блокирање су задужена три играча која се налазе на мрежи. Они могу поставити блок тако да прате противничког техничара и његово дизање, па се равнају по њему или да пре саме акције противника одлуче да ли ће покушати блокирати брзи напад са средине мреже. Главна карактеристика доброг блока је прелазак рукама на другу страну мреже у тренутку скока, јер ако руке блокера стоје равно на блоку добар смечер ће то знати искористити тако да ће блокер на крају избло кирати смеч, али на своју страну, најчешће сам себи под ноге. Блокер може избло кирати сваки напад, изузевши први односно сервис.

KRAKÓW 2016
FIVB
VOLLEYBALL
RLD LEAGUE FINALS
KRAKÓW 2016
1ST PLACE
S$ 1,000,000
FIVB
VOLLEYBALL
WORLD LEAGUE FI
KRAKÓW 2016
FIVB
LEYBALL
AGUE FINALS
W 2016

МИЛИЦА РАЛОВИЋ РН–21/16
САЊА ВУКОМАНОВИЋ РН–07/16